

DKRVO: LINKED DATA

POJĎME TVOŘIT METADATA SPOLEČNĚ

Linked data & centrální repozitář

Michal Denár

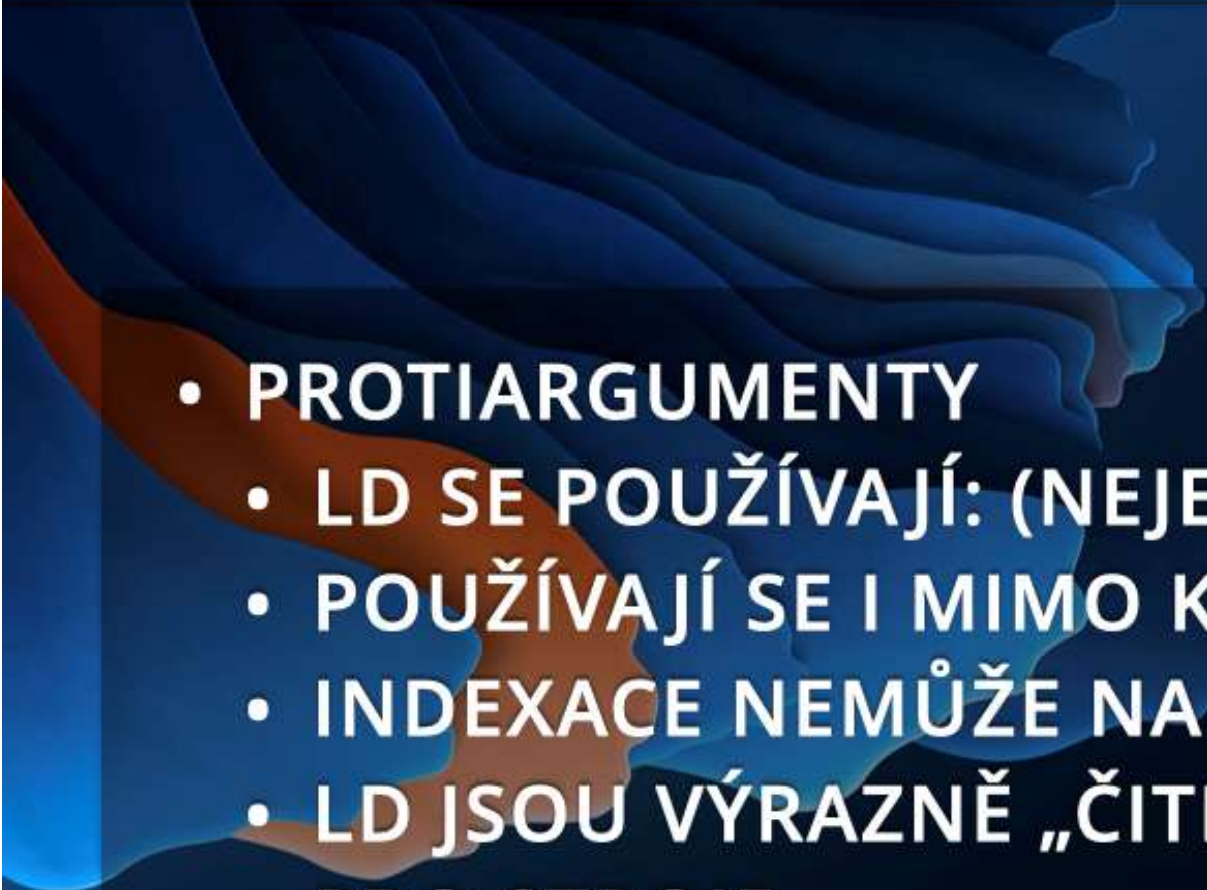
-
- VZNIK SAHÁ DO 60. LET 20. STOLETÍ
 - RDA U NÁS OD 2015
 - ZÁPIS, METODIKA
 - OMEZENÝ ROZSAH PODPOLÍ
 - LIMIT DÉLKY ZÁZNAMU
 - KOMUNIKAČNÍ PROTOKOLY Z39.50 A OAI-PMH
 - POUŽÍVÁ SE POUZE V KNIHOVNÁCH

- **PROPOJENÁ DATA: TREND NEBO ŠANCE?**
- **HLEDÁNÍ STANDARDU: BIBFRAME A DALŠÍ...**
- **MÉNĚ PSANÍ, VÍCE VAZEB**

- **JEFF EDMUNDS: BIBFRAME MUST DIE (2023)**
 - **BF NEŘEŠÍ PROBLÉMY**
 - **PŘECHOD JE NEPROVEDITELNÝ**
 - **NEPŘINÁŠÍ VÝHODY PRO UŽIVATELE**
 - **AUTOR VĚŘÍ V INDEXACI PLNÝCH TEXTŮ, AI, BIG DATA**

-
- PROTIARGUMENTY
 - LD SE POUŽÍVAJÍ: (NEJEN) WIKIDATA
 - POUŽÍVAJÍ SE I MIMO KNIHOVNY
 - INDEXACE NEMŮŽE NAHRADIT SÉMANTIKU
 - LD JSOU VÝRAZNĚ „ČITELNĚJŠÍ“
PRO STROJE
 - TECHNICKÉ MOŽNOSTI ŠÍŘENÍ LD
 - KOOPERACE MŮŽE BÝT SNAŽŠÍ S LD
 - VÝSLEDKY NEMUSÍ BÝT VIDITELNÉ IHNED

- **NĚMECKO:**
 - **RDF, ALE EXPERIMENTUJÍ I S BIBFRAME**
 - **OD 2010 NABÍZEJÍ ZÁZNAMY JAKO LD**
 - **OD 2014 STANDARDNÍ PRODUKCE**

-
- ŠVÉDSKO:
 - ROZŠÍŘENÁ VERZE BIBFRAME 2.0
 - OD 2018 PRODUKČNĚ V LIBRIS XL
 - 10 MIO ZÁZNAMŮ V BIBFRAME
 - 2024 ROZHODNUTÍ PŘEJÍT NA FOLIO+VUFIND

-
- **SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ:**
 - **2012: PRVNÍ DRAFT BIBFRAME**
 - **2016: BIBFRAME 2.0**
 - **09/2024: PRODUKCE BIBFRAME**
 - **KATALOG LOC V BIBFRAME**
 - **KONVERZE DO MARC**

NYNÍ

- SOUBORNÝ KATALOG JAKO STŘEDOBOD
- CENTRAL: „RYCHLÉ“ ZÁZNAMY BELETRIE
- DUPLICITY: LOKÁLNÍ ÚPRAVY
- ASYNCHRONNÍ SBĚR DAT Z KNIHOVEN
- PROBLEMATICKÁ DISTRIBUCE ZMĚN

RECENZOVANÉ PŘÍSPĚVKY

Standardy a technologie propojených otevřených dat: Mohou nám propojená otevřená data a jejich standardy pomoci řešit problémy současné katalogizační praxe v České republice?

Open Linked Data Standards and Technologies: Could Linked Open Data Standards Help to Solve Problems of Current Cataloguing Practice in the Czech Republic?

PhDr. Martina Štefánková, Ph.D. / Zdeněk Štefánek, Univerzita Karlova (Charles University in Prague), Ústav pro knihovnictví a informační vědu (Faculty of Library Studies and Informatics)
Mgr. Marcel Štefánek / Informační věda (Faculty of Library Studies and Informatics)
Štefánková 375, 380 02 Týpka, Česko
Dr. Josef Hájek / Hájek, Informační věda (Faculty of Library Studies and Informatics)
Mgr. Zdeněk Štefánek, Ph.D. / Štefánek, Informační věda (Faculty of Library Studies and Informatics)
Česká republika (Czech Republic) / Česká republika (Czech Republic)

ABSTRAKT: Studie se zabývá možnostmi implementace propojených dat (linked data) v českých knihovnách. Analyzuje současný stav dokumentačního katalogizace a automatické dat v České republice a navrhuje postupy pro jejich využití ve své formě. Studie navrhuje možnosti kooperace knihovny s dalšími institucemi a informacemi a potenciální kooperace mezi knihovnami a dalšími institucemi. Studie představuje také a přehled informací pro české knihovny.

KLÍČOVÁ SLOVA: propojená data, RDF, SPARQL, metadata, katalogizace, formát MARC, aplikace knihovny

SUMMARY: The study examines the possibilities of implementing linked data in Czech libraries. It presents the current state of processing bibliographic and authority data in the Czech Republic and proposes procedures for their use in their form. The study emphasizes the need for cooperation, which would lead to improved access to information and more efficient cooperation between libraries and other institutions. It outlines the challenges and benefits of this change for Czech librarianship.

KEYWORDS: linked data, RDF, SPARQL, metadata, cataloging, MARC format, library cooperation

Tato studie vznikla na ústavu Informační vědy a knihovnictví Univerzity Karlovy v Praze. Studie byla financována z prostředků Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT) a z prostředků Univerzity Karlovy v Praze (UK).

V BUDOUCNU

- SOUBORNÝ KATALOG
= CENTRÁLNÍ ÚLOŽIŠTĚ A JEHO SLUŽBY
- EDITOR = MÍSTO SPOLUPRÁCE
- ZLEPŠOVÁNÍ ZÁZNAMŮ V ČASE
- DISTRIBUCE ZMĚN DO
VŠECH ZAPOJENÝCH SYSTÉMŮ

RECENZOVANÉ PŘÍSPĚVKY

Standardy a technologie propojených otevřených dat: Mohou nám propojená otevřená data a jejich standardy pomoci řešit problémy současné katalogizační praxe v České republice?

Open Linked Data Standards and Technologies: Could Linked Open Data Standards Help to Solve Problems of Current Cataloguing Practice in the Czech Republic?

PhDr. Martina Šteflová, Ph.D. / *Department of Library Science, University of Jyväskylä (Jyväskylä University in Finland), Jyväskylä 40014, Finland*
Mgr. Marcel Šteflový / *Information Science, Faculty of Education, Pedagogical Institute, Prague, Czech Republic*
Šteflová 375, 380 02, Česká Republika

Dr. Josef Procházka / *Department of Library Science, Pedagogical Institute, Prague, Czech Republic*
Mgr. Janek Procházka, Ph.D. / *Faculty of Education, Pedagogical Institute, Prague, Czech Republic*
Česká republika (National Library of the Czech Republic, Pedagogical Institute) 200 02, 200 02, Praha 2

ABSTRACT: Studie se zabývá možnostmi implementace propojených dat (linked data) v českých knihovnách. Analyzuje současný stav dokumentační bibliografické a autoritní dat v České republice a navrhuje postupy pro jejich vylepšení a rozšíření. Závěrem studie navrhuje konkrétní kroky k řešení problémů a informuje o možnostech spolupráce mezi knihovnami a dalšími institucemi. Studie představuje výzvu a přínos pro knihovny v České republice.

KLÍČOVÁ SLOVA: propojená data, RDF, SPARQL, metadata, katalogizace, formát MARC, spolupráce knihoven

SUMMARY: The study examines the possibilities of implementing linked data in Czech libraries. It presents the current state of bibliographic and authority data in the Czech Republic and proposes procedures for their improvement and expansion. The study emphasizes the need for cooperation, which would lead to improved access to information and more efficient cooperation between libraries and other institutions. It outlines the challenges and benefits of this change for Czech librarianship.

KEYWORDS: linked data, RDF, SPARQL, metadata, cataloguing, MARC format, library cooperation

Tato studie vznikla na ústavu knihovnické pedagogiky Pedagogického ústavu Národního ústavu knihovnické pedagogiky ČR jako výzkumné engagement podpořené Ministerstvem kultury ČR (MFK) 2024-2025, obor 13 - Propojená otevřená data

V BUDOUCNU MUSÍME

- VYBRAT STANDARD
- VYTVOŘIT ONTOLOGIE
- ROZHODNOUT CO POTŘEBUJEME V ÚLOŽIŠTI
- VYBUDOVAT NOVÉ SYSTÉMY
- NAUČIT SE NOVÉ POSTUPY
- PŘIJMOUT NOVÉ ROLE V KOOPERACI
- GENEROVAT A DISTRIBUOVAT MARC (DOČASNĚ)

Národní knihovna

- Definuje standardy
- Stanovuje role zapojených
- Spravuje ontologie
- Vytváří metodiky a dokumentaci
- Provozuje úložiště
- Vyjednává zapojení

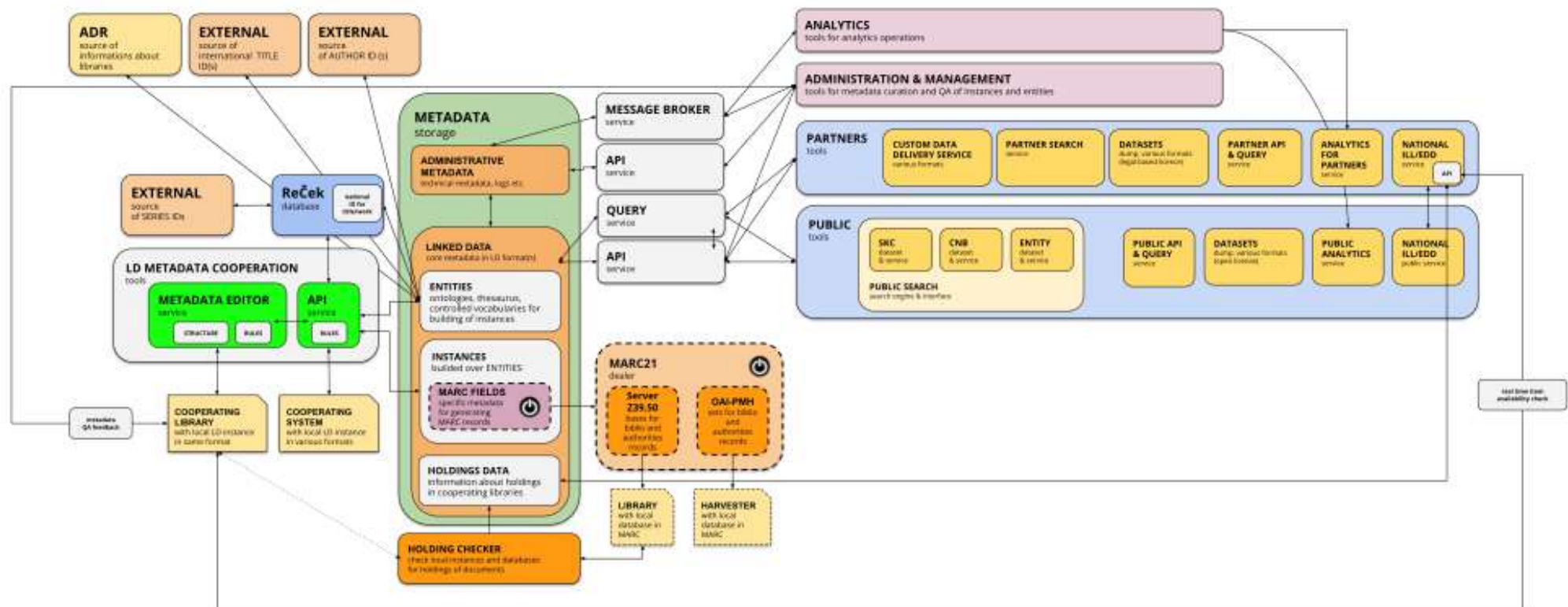
Souborný katalog

- Značka pro skupinu služeb
- Spravuje metadata
- Ví, co která knihovna má ve fondu
- Má nástroje na správu dat
- Má nástroje na hlídání kvality dat
- Přiděluje práva uživatelům
- Školí uživatele
- Poskytuje metadata

Zapojená knihovna

- Má záznam, když ho potřebuje
- Rozsah záznamu se může zvyšovat
- Prostor pro řešení chyb
- Zpětná vazba k práci na datech
- Každý uživatel je transparentní
- Prostor pro lokální potřeby
- Specializace tvůrců na oblasti

-
- **REČEK: DATOVÝ ZÁKLAD ČESKÉ PRODUKCE**
 - **DATA TVOŘÍME SPOLEČNĚ: LIDÉ, BOTI**
 - **DĚLBA: NEMUSÍME NUTNĚ SPRAVOVAT VEŠKERÉ BÁZE SAMI**
 - **NAPOJENÍ (NEJEN) KNIHOVNÍCH SYSTÉMŮ**
 - **NOVÉ MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE (KLUSTER)**

**MŮŽEME SI UKÁZAT
NĚCO KONKRÉTNÍHO?**

Dobrý večer, Evo

Pojďme zadat dnešní první knihu

Naskenujte ISBN čárový kód

Odeslat

 Tip: Čtečka ISBN funguje jako klávesnice. Stačí naskenovat čárový kód a ISBN se automaticky vyplní.

Nalezena shoda!

Zde jsou data z Registru českých knih

Pomocnice odvedle

Freida McFadden

Autor

Freida McFadden, ID autority:
xx0305937

Vydáno

2025

Nakladatelství

Kalibr

Originální název

The Housemaid Is Watching

Série a díl

Pomocnice 3. díl

Překlad

Naděžda Funioková

Počet stran

368

Jazyk vydání

český

Forma

tištěná kniha

Vazba knihy

pevná

ISBN

978-80-284-0879-4

Zobrazit metadata v editoru

Toto není kniha, co držím

Zrušit

Title Information*

Instance Title + Add another Instance Title

Property: <http://id.loc.gov/ontologies/bibframe/title>
Class: <http://id.loc.gov/ontologies/bibframe/Title>

▼ Main Title [↗](#) 🗑

Property: <http://id.loc.gov/ontologies/bibframe/mainTitle>
Enter a literal

Main Title

ä en 🗑

+ Add Subtitle [↗](#)

+ Add Part number

▼ Part name 🗑

Property: <http://id.loc.gov/ontologies/bibframe/partName>
Enter a literal

Part name

+ Add another Part name

ä en 🗑

+ Add Note [↗](#)

<https://sinopia.io>

Language

Property: <http://id.loc.gov/ontologies/bibframe/language>

Select Language

Select from: language

[+ Add another Language](#)

Form and/or Genre of Work

Property: <http://id.loc.gov/ontologies/bibframe/genreForm>

Enter your own URI and label

Enter lookup query for Form and/or Genre of Work

Lookup with: LOC Genre Form (QA) - direct

[+ Add another Form and/or Genre of Work](#)Property: [place \(http://id.loc.gov/ontologies/bibframe/place\)](http://id.loc.gov/ontologies/bibframe/place)

Enter your own URI and label

Enter lookup query for Country of Publication

Lookup with: OCLCFast Geographic (QA) - direct, LOC MARC Countries (QA) - direct

[+ Add another Country of Publication](#)

NAŠEPTÁVAČ

Property: *place* (<http://id.loc.gov/ontologies/bibframe/place>)

Enter your own URI and label

Enter lookup query for Country of Publication

Lookup with: DCLFAST Geographic (QA) - direct, LOC MARC Countries (QA) - direct

+ Add another Country of Publication

ä

🗑

BÁZE HODNOT

KLÁVESNICE V RŮZNÝCH ABECEDÁCH

**BUDE
TO FUNGOVAT?**

An abstract graphic on the left side of the slide. It features several overlapping silhouettes of human heads in profile, facing right. The silhouettes are rendered in shades of blue and orange, creating a layered, wave-like effect. The background is a dark blue gradient.

**ZÁLEŽÍ NA KAŽDÉM
Z NÁS...**

**DĚKUJI
ZA POZORNOST**